

شیمی رنگ

«رشته طراحی دوخت»

گردآورنده : فتح اله زاده

دانشگاه فنی حرفه ای

جلسه نهم

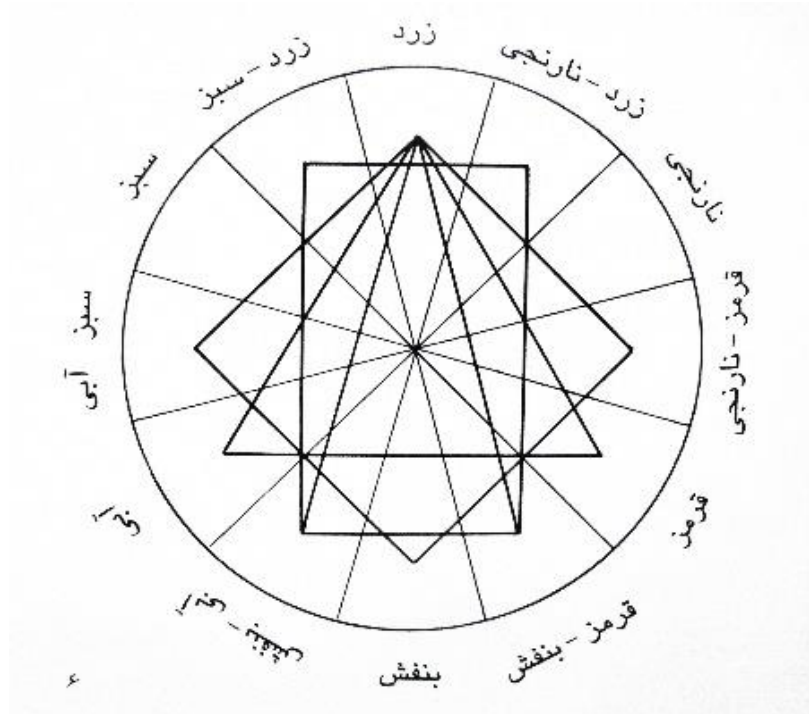
در زمینه هنر، دایره رنگ سستی، مبتنی بر قرمز، زرد و آبی است. نظریه رنگی هم که سال های متمادی به دانشجویان تدریس می شد بر همین سه رنگ اولیه بنا شده بود که بهترین شکل بیان این دایره به وسیله هربرت ای. آیوز دانشمند آمریکایی ارائه شده است.

در دایره رنگ آیوز رنگ های اصلی قرمز، ارغوانی یا سرخابی (ماژنتا)، زرد و آبی فیروزه ای (سایان) است. این سه رنگ کمترین تعداد رنگ است که میتوان از آنها برای تهیه یک دایره رنگ خوب استفاده کرد.

ترکیب های سرخابی با زرد انواع قرمز و نارنجی را پدید می آورند. ترکیب های زرد و آبی فیروزه ای، سبزه ها را بوجود می آورند و ترکیب های سرخابی و فیروزه ای، انواع ارغوانی و بنفش. برای فام پرمایه و قوی تر به رنگ هایی بیش از این سه رنگ نیاز است.

حداقل تعداد رنگ پایه که برای تشکیل یک طیف با چگالی بالا ضروری است، پنج تاست: قرمز شنگرفی، زرد، آبی فیروزه ای، آبی لاجوردی و ارغوانی، فام های خالصی که تقریباً غیرممکن است آنها را از ترکیب رنگ های دیگر بدست آوریم.

باید توجه داشت که در صنعت چاپ پارچه نباید سیستم های رنگ را تنها ملاک نتیجه کار دانست. چون علاوه بر این روند های مختلف چاپ، جنس پارچه های مختلفی که به کار می روند و میزان جذب جوهر به وسیله پارچه و ... هم در نتیجه رنگ نهایی تاثیر دارند.

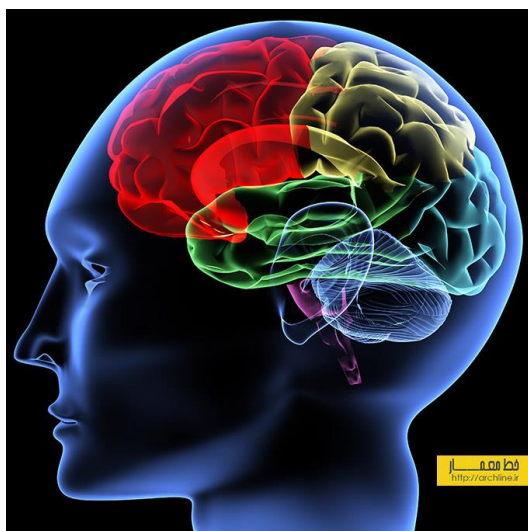
نکته بسیار مهم این است که طبق نظر روانشناسان، انسان رنگ را زودتر و بی واسطه تر از اشکال در می یابد و پیش از آنکه به چیز دیگری توجه کند تحت تاثیر رنگ قرار می گیرد.

در واقع طرح و نقش یک پارچه در درجه دوم درک می شود. در اینجا به مرور پاره ای از قوانین سنتی رنگ که بیشتر مورد توجه طراحان پارچه است می پردازیم.

تاثیرات رنگها از نظر روانشناسی

با وجودی که اثر رنگ ها تا حدودی ذهنی است و در مورد اشخاص مختلف فرق میکند اما برخی از تاثیرات رنگ ها دارای معنی یگانه ای در سراسر جهان هستند.

رنگ هایی که در طیف رنگ ها در ناحیه قرمز قرار دارند به عنوان رنگهای گرم شناخته می شوند که دامنه اش از احساسات گرم و صمیمانه تا احساس خشم و عصبانیت متغیر است. رنگهایی که در ناحیه آبی طیف قرار دارند، رنگهای سرد نامیده می شوند و شامل آبی، ارغوانی و سبز هستند. این رنگها معمولاً آرامش بخشند اما گاهی نیز ممکن است احساس غمگینی و بیتفاوتی را به ذهن آورند.

روانشناسی رنگ ها به عنوان روش درمان

در برخی از فرهنگهای قدیمی، از جمله مصری ها و چینی ها، از رنگها برای درمان استفاده می شده است. این کار که گاهی به آن نور درمانی یا رنگ شناسی نیز گفته می شود هنوز هم به عنوان روش درمان جایگزین مورد استفاده قرار میگیرد.

از رنگ قرمز برای تحریک و ذهن و افزایش تمرکز استفاده می شود.

از رنگ زرد برای تحریک اعصاب استفاده می شود.

از رنگ نارنجی برای بالا بردن سطح انرژی استفاده می شود.

از رنگ آبی برای کاهش درد و تسکین بیمار استفاده می شود.

از رنگ نیلی برای تسکین ناراحتی های پوستی استفاده می شود.

اغلب روانشناسان به رنگ درمانی به دیده شک و تردید می نگرند و می گویند که درباره تاثیرات احتمالی رنگها اغراق شده و رنگها در فرهنگهای مختلف، معانی متفاوتی دارند. پژوهش ها نشان داده اند که در بسیاری از موارد، تاثیرات رنگها در تغییر حالت افراد، تاثیراتی زودگذر و موقتی بوده است.

برای مثال، قراردادن افراد در اتاق آبی ممکن است در ابتدا احساس آرامش در آنها به وجود آورد اما این اثر پس از آن که آنها آرامششان را بازیافتند، به تدریج کاهش خواهد یافت.